

ב"ה

לא שיכורה

רעיון מהפטרת ראש השנה

הרב שמואל רסקין

הפטרת היום הראשון של ראש השנה, עוסקת בסיפור של חנה העקרה, אשת אלקנה, מתוך הפרק הראשון בספר שמואל. חנה עולה לבית ה' בשילה כמידי שנה, ומתפללת במר לבה לילדים.

השופט עלי, מנהיג שבטי ישראל באותם הימים, משמש גם ככהן גדול. הוא מבטי על תפילתה של חנה, הנראית לו מעט מוזרה. הוא חושד כי חנה שיכורה, ומעיר לה על כך. היא משיבה לו: אינני שיכורה, אני שופכת את לבי בתפילה לפני ה'. עלי מתרצה, ומברכה בבן. הבן הוא השופט האחרון והנחשב מכולם: שמואל הנביא.

בקרן זוית במשכן הגדול בשילה, עומדת כפופה אשה קטנה. והיא חשוכת ילדים, עקרה. והיא מתייפחת לתוך עצמה. רק שפתייה נעות וקולה לא ישמע. כמידי ראש-השנה, היא באה הנה לבית ה', להתפלל ולבקש:

ונתתה לאמתך זרע אנשים.

עלי, הכהן הגדול, מנהיג העם. יודע היטב את שמה ואת יחוסה, זו חנה, אשת אלקנה הצדיק. מניח הוא את עיסוקיו, ומביט בענין בתפילתה של אשה שבורת לב זו.

ויחשבה עלי לשכרה.

היא רק מסיימת, והוא מסמן לה לגשת אליו. האשה רועדת, מתרגשת, ומנהיג העם היהודי, שואל ברורות:

עד מתי תשתכרין?! הסירי את יינך מעליך!

חנה מזדקפת, מישירה מבט:

לא אדני!

אשה קשת רוח אנכי, ויין ושכר לא שתיתי.

ואשפך את נפשי לפני ה' - - -

חנה התפללה וביקשה ילדים; זו הייתה המשאלה ההכרחית ביותר עבורה, שהזדעקה מתוך נפשה. ועל מה אנו מתפללים בראש-השנה? מצד אחד אנו עוסקים בדבר מרומם וגדול – בהכתרת הקב"ה למלך על העולם. לשם כך אנו תוקעים בשופר, ואומרים:

מלך על העולם כולו בכבודך, והופע על כל הארץ ביקרך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו: ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה!

ומצד שני, התפילות של ראש-השנה מלאות בבקשות אישיות, גשמיות, הקשורות בחיי היום-יום: אוכל, פרנסה, שנה טובה ומתוקה, שנה של כל טוב. ויש בתפילות גם מזה. ראש השנה הוא יום הדין, ובו קוצב בורא העולם חיים לכל חי. אין זמן טוב יותר

לבקש רחמים ולהתפלל לטוב.

אפשר והתפילות השונות מייצגות אנשים שונים. תפילתו של האדם הרוחני, הקדוש, היא של התרוממות הנפש ודביקות בבורא העולם. אדם כזה אינו מסוגל לבקש ביום נשגב שכזה דברים אישיים, בקשות של מה בכך. היום הוא מכתיר את בורא העולם למלך!

אך האדם הפשוט, קשה היום וקשה הרוח, ובכן – עם כל הכבוד למלכותו של מלך מלכי המלכים, הרי שמצב חשבון הבנק שלו מעניין אותו קצת יותר... בריאות המשפחה, נחת מהילדים. מה הוא כבר מבקש!

אבינו מלכנו, עשה עמנו צדקה וחסד והשיענו!

-

לאיזה סוג השתייכה חנה, המבקשת ילדים במר-ליבה? עלי, הרגיש, העדין, מזהה את סגולתה של חנה ויודע שאין היא כשאר האנשים, אלא אישה בעלת עומקים רוחניים והשגות קדושות. משום כך הוא מרשה לעצמו לתהות בקול: "עד מתי תשתכרין?" מדוע את מבקשת בקשות אישיות, גשמיות. האם כך יאה, לעמוד בתוך בית ה' ביום ראש השנה, ולעסוק בקטנות? עם כל הכאב שפועם בך, חנה, ביום שכזה הייתי מצפה לתפילה מסוג אחר.

וחנה משיבה: דע לך, שופט ישראל: "יין ושכר לא שתיתי" – אינני מרכז העולם, שום דבר לא טוב סביבי במעגלים. אני לא שיכורה. אם תביט לעומק תראה משהו אחר לחלוטין!

וּאֶשְׁפָּךְ אֶת נַפְשִׁי לִפְנֵי ה'

אני לא סתם מבקשת לי ילדים, כמו שאנשים מבקשים לחם, מים וקורת-גג. נפשי האלוקית, החלק העליון ביותר של נשמת, היא זו שזקוק לכך. אני רוצה לגדל ילד לתורה, בן גאה לעם היהודי, למרות של קדושה. מניעיי אינם גשמיים, אלא רוחניים!

וְנִתְּתִיו לָהּ כָּל יְמֵי חַיֶּי

ךָּה עלי, כשיהודי בוכה בדמעות שלישי, ומבקש מריבון העולם מעט מחיה וכלכלה. עבור מה הוא זקוק לכך? האם לא עבור גידול ילדיו וחינוכם ליראת שמים? האם לא ל"שכר לימוד" ולהוצאות שבת ויום טוב? כשאנו מבקשים בריאות – האם אין כוונתנו לשנים ארוכות של עבודת ה' בשמחה?

גם אנו מבקשים "זרע אנשים". מותר לנו. אין כל רע בלבקש מהקב"ה שימלא את צרכינו הגשמיים, שכן אלו נועדו לשרת את עבודת הבורא בצורה הטובה ביותר. הבקשה הזו היא המשמעות העמוקה של "מלוך על העולם כולו בכבודך". המקרר העמוס כל טוב בבית היהודי, אריכות הימים, והבן הזה, שמואל – זו בדיוק התגלות מלכות שמים!

(מעובד ע"פ הרבי מליובאוויטש, ליקוטי שיחות כרך יט)

הרב שמואל רסקין

הרב שמואל רסקין הוא כותב ומרצה במחשבת ישראל, ושליח חב"ד בשיכון ותיקים, חולון. לחץ כאן ליצירת קשר

כל הזכויות שמורות. אם נהנית ממאמר זה, אנו ממליצים לך להפיץ אותו הלאה, בכפוף לתנאים המפורטים במדיניות זכויות היוצרים של Chabad.org.